

THÀNH ĐOÀN TP. HỒ CHÍ MINH
TRƯỜNG ĐOÀN LÝ TỰ TRỌNG

ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC
"ĐỔI MỚI CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO TRƯỜNG ĐOÀN LÝ TỰ TRỌNG
GIAI ĐOẠN 2018 - 2022"

NHÓM NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI

- *Chủ nhiệm đề tài:* Đ/c Châu Minh Hòa
- *Thành viên:*
 - + Đ/c Bùi Thiện Đức Thịnh
 - + Đ/c Đặng Đức An
 - + Đ/c Nguyễn Mỹ Linh
 - + Đ/c Trần Hoàng Ngọc Ân
 - + Đ/c Lê Nguyễn Trọng Nghĩa
 - + Đ/c Lê Tiến Hòa

THÁNG 1/2018

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
Phần mở đầu	1
Phần 1: Những quan điểm chỉ đạo trong đào tạo đội ngũ cán bộ Đoàn - Đội	5
I. Tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác đào tạo đội ngũ cán bộ Đoàn	5
II. Quan điểm chỉ đạo của Đảng và Nhà nước ta công tác đào tạo đội ngũ cán bộ	6
III. Công tác đào tạo, tập huấn, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ Đoàn - Đội trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh	8
Phần 2: Thực trạng đào tạo của Trường Đoàn Lý Tự Trọng	10
I. Chương trình đào tạo của Trường Đoàn Lý Tự Trọng	10
II. Đánh giá các môn học trong các chương trình đào tạo của Trường Đoàn Lý Tự Trọng	17
Phần 3: Đổi mới chương trình đào tạo của Trường Đoàn Lý Tự Trọng giai đoạn 2018 - 2022	26
I. Một số khảo sát về định hướng đổi mới chương trình đào tạo của nhà trường trong thời gian tới	26
II. Đổi mới chương trình đào tạo của Trường Đoàn Lý Tự Trọng trong giai đoạn 2018 - 2022	33
III. Đề xuất - Kiến nghị	38
Phần kết luận	39
Tài liệu tham khảo	40
Mục lục	41
Phụ lục 1: Chương trình đào tạo trung cấp lý luận và nghiệp vụ công tác thanh niên (đổi mới)	
Phụ lục 2: Chương trình đào tạo chức danh Tổng phụ trách Đội (đổi mới)	

3
PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Cán bộ Đoàn là những người làm công tác Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Hội LHTN Việt Nam, Hội Sinh viên Việt Nam, Đội TNTP Hồ Chí Minh, vận động thanh niên và tổ chức phong trào hành động cách mạng, phong trào thi đua yêu nước của thanh thiếu nhi. Cán bộ Đoàn bên cạnh việc đáp ứng các tiêu chuẩn đối với cán bộ theo quy định của Đảng và các quy định về tiêu chuẩn đối với cán bộ công chức, cần phải là những người có hiểu biết sâu về thanh niên và trưởng thành từ phong trào thanh niên, có trình độ chuyên môn nghiệp vụ giỏi, phẩm chất đạo đức tốt, có kỹ năng và năng lực tổ chức các hoạt động thanh niên. Nhằm đáp ứng yêu cầu và chuẩn hóa đội ngũ cán bộ Đoàn - Hội - Đội trong thời kỳ mới; góp phần trực tiếp vào việc xây dựng tổ chức Đoàn, Hội, Đội vững mạnh, từ năm 2015 đến nay, Trường Đoàn Lý Tự Trọng đã ban hành và giảng dạy theo chương trình đào tạo trung cấp lý luận và nghiệp vụ công tác thanh niên; đào tạo chức danh Tổng phụ trách Đội ¹ (gọi tắt là chương trình đào tạo) nhằm trang bị hệ thống kiến thức cơ bản về lý luận, nghiệp vụ và kỹ năng công tác thanh thiếu nhi cho đội ngũ cán bộ Đoàn - Hội - Đội.

Với quan điểm xây dựng Đoàn chính là xây dựng Đảng trước một bước. Công tác cán bộ Đoàn là một bộ phận quan trọng trong công tác cán bộ của Đảng, nhằm xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ Đoàn, đồng thời tạo nguồn bổ sung cán bộ trẻ tuổi cho hệ thống chính trị, Nghị quyết Đại hội Đại biểu Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ X nhiệm kỳ 2015 - 2020 đã nhấn mạnh cần phải "xây dựng đội ngũ cán bộ Đoàn, Hội, Đội thực sự tiêu biểu, có năng lực vận động thanh niên". Do vậy, việc đổi mới và nâng cao chất lượng đào tạo đội ngũ cán bộ Đoàn - Hội - Đội trong giai đoạn mới vừa là nhiệm vụ vừa là một yêu cầu khách quan của tập thể đội ngũ sư phạm Trường Đoàn Lý Tự Trọng.

2. Tình hình nghiên cứu

Chương trình đào tạo đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc đảm bảo chất lượng và hiệu quả đào tạo học viên tại các cơ sở giáo dục nói chung và tại Trường Đoàn Lý Tự Trọng nói riêng. Theo đó, thực hiện Chương trình hành động số 01/CT-ĐTN ngày 19/2/2013 của Ban Thường vụ Thành Đoàn về thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn Thành phố lần IX và Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần X nhiệm kỳ 2012 - 2017, năm 2013, Ban Giám hiệu Trường Đoàn Lý Tự Trọng đã tiến hành nghiên cứu giảm tải số tiết và nội dung khung chương trình đào tạo, đồng thời chuẩn hóa bộ giáo trình giảng dạy đào tạo trung cấp lý luận và nghiệp vụ công tác thanh niên; đào tạo chức danh Tổng phụ trách Đội.

¹ Quyết định số 89/QĐ-TĐ ngày 19/8/2015 của Ban Giám hiệu Trường Đoàn Lý Tự Trọng về việc ban hành khung chương trình đào tạo trung cấp lý luận và nghiệp vụ công tác thanh niên; đào tạo chức danh Tổng phụ trách Đội.

Theo đó, khung chương trình và bộ giáo trình đào tạo trên đã được đưa vào giảng dạy chính thức trong nhà trường từ năm 2015.

Trong năm 2016, Ban Giám hiệu Trường Đoàn Lý Tự Trọng tiến hành thực hiện 02 đề tài nghiên cứu khoa học "Đánh giá các lớp bồi dưỡng, tập huấn tại Trường Đoàn Lý Tự Trọng năm 2016" và "Đánh giá nhu cầu các Quận, Huyện Đoàn và tương đương tham gia chương trình đào tạo trung cấp thanh vận tại Trường Đoàn Lý Tự Trọng".

+ Đối với đề tài khoa học "Đánh giá các lớp bồi dưỡng, tập huấn tại Trường Đoàn Lý Tự Trọng năm 2016" đã tiến hành khảo sát, phân tích, đánh giá và đề xuất một số giải pháp nâng cao hiệu quả công tác bồi dưỡng, tập huấn đội ngũ cán bộ Đoàn - Hội - Đội, trong đó có việc đề xuất phải xây dựng khung chương trình, nội dung và phương pháp bồi dưỡng, tập huấn phù hợp với từng khu vực, đối tượng, từng chức danh công tác. Tuy nhiên, đề tài nghiên cứu chỉ mới dừng lại ở việc lưu ý trong quá trình xây dựng lại khung chương trình bồi dưỡng, tập huấn phù hợp với đặc điểm phong trào, đặc điểm cán bộ Đoàn, Hội, Đội của thành phố so với khung chương trình đào tạo do Trung ương Đoàn ban hành, đồng thời đề xuất phải đổi mới phương pháp giảng dạy bằng việc sử dụng phương pháp tích cực trong bồi dưỡng, tập huấn. Mặt khác, phạm vi nghiên cứu của đề tài liên quan đến việc bồi dưỡng, tập huấn cán bộ Đoàn - Hội - Đội, chưa nghiên cứu đến công tác đào tạo trung cấp lý luận và nghiệp vụ công tác thanh niên; đào tạo chức danh Tổng phụ trách Đội - một nhiệm vụ quan trọng của Trường Đoàn Lý Tự Trọng.

+ Đối với đề tài khoa học "Đánh giá nhu cầu các Quận, Huyện Đoàn và tương đương tham gia chương trình đào tạo trung cấp thanh vận tại Trường Đoàn Lý Tự Trọng" đã tiến hành khảo sát, đánh giá thực trạng công tác đào tạo đội ngũ cán bộ Đoàn tại cơ sở Đoàn cấp Quận - Huyện Đoàn và tương đương, trong đó đã phân tích làm rõ nhu cầu và công tác phối hợp giữa Trường Đoàn và các đơn vị trong quá trình đào tạo cán bộ Đoàn, qua đó đề tài đã đề xuất một số nhóm giải pháp cải tiến, đổi mới, hoàn thiện nhằm nâng cao hiệu quả công tác chiêu sinh mở lớp trung cấp thanh vận. Đề tài trên sẽ là cơ sở để tiếp tục nghiên cứu một số nội dung của đề tài này.

Trước thực tiễn công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi thành phố Hồ Chí Minh ngày càng phong phú và đa dạng, nhiều vấn đề mới phát sinh đòi hỏi cần phải có thời gian và những mô hình, giải pháp phù hợp với đặc thù ở từng khu vực Đoàn, từng đối tượng Đoàn viên, thanh thiếu nhi, nhất là những thuận lợi, khó khăn, thời cơ và thách thức của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Thành phố Hồ Chí Minh sắp bước vào nhiệm kỳ mới giai đoạn 2017 - 2022 đòi hỏi phải nâng cao hiệu quả công tác cán bộ Đoàn - Hội - Đội trên tất cả các mặt trong đó quan trọng nhất vẫn là công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ. Đồng thời trước yêu cầu cần phải tiếp tục đổi mới từ nội tại bản thân Trường Đoàn Lý Tự Trọng trong việc nâng cao hiệu quả giảng dạy và đào tạo đội ngũ cán bộ Đoàn - Hội - Đội để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong thời gian tới, đặc biệt là sau 45 năm hình thành và phát triển của Trường Đoàn Lý Tự Trọng sẽ

tiếp tục khẳng định như thế nào trong giai đoạn mới về nhiệm vụ xây dựng, đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ Đoàn - Hội - Đội của Thành phố Hồ Chí Minh. Từ những yêu cầu cấp thiết đó, Ban Giám hiệu Trường Đoàn Lý Tự Trọng phân công Khoa công tác Đoàn - Hội phối hợp với các Khoa - Phòng của nhà trường tiến hành thực hiện đề tài nghiên cứu khoa học "Đổi mới chương trình đào tạo Trường Đoàn Lý Tự Trọng giai đoạn 2018 - 2022".

3. Mục đích nghiên cứu

Đánh giá tình hình đào tạo của nhà trường theo chương trình đào tạo trung cấp lý luận và nghiệp vụ công tác thanh niên; đào tạo chức danh Tổng phụ trách Đội, từ đó đề xuất những nội dung đổi mới chương trình đào tạo trung cấp lý luận và nghiệp vụ công tác thanh niên; đào tạo chức danh Tổng phụ trách Đội góp phần nâng cao hiệu quả công tác đào tạo của nhà trường trong giai đoạn mới.

4. Đối tượng nghiên cứu

Đổi mới chương trình đào tạo của Trường Đoàn Lý Tự Trọng giai đoạn 2018 - 2022.

5. Khách thể nghiên cứu

Chương trình đào tạo của Trường Đoàn

6. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Những quan điểm chỉ đạo trong đào tạo đội ngũ cán bộ Đoàn - Hội.
- Thực trạng đào tạo của Trường Đoàn Lý Tự Trọng.
- Đổi mới chương trình đào tạo của Trường Đoàn Lý Tự Trọng giai đoạn 2018 - 2022.

7. Giới hạn phạm vi nghiên cứu

- Chương trình đào tạo Trung cấp lý luận và nghiệp vụ công tác thanh niên (ban hành năm 2015).
- Chương trình đào tạo chức danh Tổng phụ trách Đội (ban hành năm 2015).

8. Phương pháp nghiên cứu

- **Nhóm phương pháp nghiên cứu lý luận:** Nghiên cứu các tài liệu khoa học về xây dựng chương trình đào tạo, phương pháp xây dựng quy trình phát triển chương trình đào tạo; các văn bản của Đảng, Nhà nước, của Đoàn, Hội, Đội liên quan đến công tác cán bộ; các báo cáo về công tác đào tạo cán bộ Đoàn - Hội - Đội của Ban Thường vụ Thành Đoàn trong những năm qua; các giải pháp, mô hình hiệu quả về đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn đội ngũ cán bộ Đoàn - Hội - Đội.

- **Nhóm phương pháp phỏng vấn:** Tổ chức thực hiện phỏng vấn sâu bằng bảng hỏi trong đó có nêu ra một số câu hỏi mở nhằm thu thập thêm thông tin khách quan từ phía người được điều tra, lấy thêm ý tưởng cho đề tài nghiên cứu.

cứu. Thời gian mỗi cuộc phỏng vấn từ 30 – 45 phút; các cuộc phỏng vấn được thực hiện ở các thời điểm và địa điểm khác nhau.

- **Nhóm phương pháp trưng cầu ý kiến bằng bảng hỏi:** Tổ chức trưng cầu ý kiến bằng bảng hỏi với nội dung phù hợp với từng đối tượng với số lượng dự kiến 500 phiếu, qua đó tổng hợp kết quả làm cơ sở để phân tích từng vấn đề cụ thể.

9. Đóng góp mới của đề tài

Chương trình đào tạo mới sẽ được đưa vào giảng dạy tại nhà trường trong giai đoạn 2018 - 2022. Trên cơ sở đó sẽ tiếp tục triển khai các kế hoạch đánh giá và xem xét kết quả chương trình nhằm tiếp tục sửa đổi và bổ sung hoàn thiện chương trình.

10. Cấu trúc đề tài

Phần mở đầu

Phần 1: Những quan điểm chỉ đạo trong đào tạo đội ngũ cán bộ Đoàn - Đội

- I. Tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác đào tạo đội ngũ cán bộ Đoàn
- II. Quan điểm chỉ đạo của Đảng và Nhà nước ta công tác đào tạo đội ngũ cán bộ
- III. Công tác đào tạo, tập huấn, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ Đoàn - Đội trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh

Phần 2: Thực trạng đào tạo của Trường Đoàn Lý Tự Trọng

- I. Chương trình đào tạo của Trường Đoàn Lý Tự Trọng
- II. Đánh giá các môn học trong các chương trình đào tạo của Trường Đoàn Lý Tự Trọng

Phần 3: Đổi mới chương trình đào tạo của Trường Đoàn Lý Tự Trọng giai đoạn 2018 - 2022

- I. Một số khảo sát về định hướng đổi mới chương trình đào tạo của nhà trường trong thời gian tới
- II. Đổi mới chương trình đào tạo của Trường Đoàn Lý Tự Trọng trong giai đoạn 2018 - 2022
- III. Đề xuất - Kiến nghị

Phần kết luận

Phần 1

Những quan điểm chỉ đạo trong đào tạo đội ngũ cán bộ Đoàn - Đội

I. Tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác đào tạo đội ngũ cán bộ Đoàn

Cán bộ Đoàn là cán bộ hoạt động chính trị - xã hội trực tiếp thực hiện công tác vận động, tuyên truyền, giáo dục thanh thiếu nhi theo đường lối chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước và Điều lệ Đoàn. Cán bộ Đoàn là cán bộ hoạt động chính trị - xã hội được Đảng giao nhiệm vụ làm công tác vận động tập hợp, đoàn kết thanh thiếu nhi. Cán bộ Đoàn bao gồm cán bộ chuyên trách, cán bộ không chuyên trách, cán bộ làm công tác Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Hội Sinh viên Việt Nam và Đội TNTP Hồ Chí Minh.

Vận động thanh thiếu nhi là tác động tới đối tượng quần chúng đặc thù của Đảng. Nói cách khác, công tác thanh thiếu nhi là một khoa học, hơn thế là một nghệ thuật. Vì vậy, Bác Hồ đặt ra yêu cầu cao về mọi mặt đối với đội ngũ cán bộ Đoàn, những người trực tiếp thực hiện việc đào tạo, bồi dưỡng thanh thiếu nhi thành lớp người kế tục trung thành, xuất sắc sự nghiệp của dân tộc và của Đảng ta.

Bác luôn đánh giá cao vai trò quyết định của đội ngũ cán bộ nói chung trong đó có đội ngũ cán bộ làm công tác vận động quần chúng. Người dạy "... Cán bộ là người đem chính sách của Đảng, của Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành, đồng thời đem tình hình của dân chúng báo cáo cho Đảng, cho Chính phủ hiểu rõ để đặt chính sách cho đúng. Vì vậy cán bộ là cái gốc của mọi công việc. Vì vậy huấn luyện cán bộ là công việc gốc của Đảng".

Để cán bộ thực hiện được những nhiệm vụ nêu trên, Bác rất quan tâm đến việc lựa chọn cán bộ. Người coi đây là vấn đề hết sức quan trọng phải được chú trọng thường xuyên, phải thông qua quần chúng, thông qua phong trào hành động cách mạng để lựa chọn cán bộ, đặc biệt là cán bộ làm công tác quần chúng. Những tiêu chuẩn chung cho mọi đối tượng cán bộ mà Bác đặt ra yêu cầu là:

- "Những người tỏ ra rất trung thành và hăng hái trong công việc, trong lúc đấu tranh".

- "Người người liên lạc mật thiết với quần chúng nhân dân, hiểu biết dân chúng; luôn chú ý đến lợi ích dân chúng. Như thế thì dân chúng mới tin cậy cán bộ và nhận cán bộ đó là người lãnh đạo của họ".

- "Những người có thể phụ trách giải quyết các vấn đề trong những hoàn cảnh khó khăn... ai sợ phụ trách và không sáng kiến thì không phải là người lãnh đạo".

- "Những người luôn luôn giữ đúng kỷ luật".

Tuy là những tiêu chuẩn chung nhưng những nội dung Bác nêu ra rất phù hợp với đội ngũ cán bộ làm công tác quần chúng, trong đó có cán bộ vận động thanh thiếu nhi.

Đối với một nhiệm vụ công tác được Bác coi là cần đến kiến thức khoa học như công tác thanh thiếu nhi, do đó Bác luôn nhắc nhở chúng ta phải rất coi trọng học tập để nâng cao trình độ. Trong bài nói chuyện với cán bộ tỉnh Hà Tây (10/2/1967) Người dạy: "Cách mạng cũng là một nghề, làm nghề gì thì cũng phải học, vậy làm cách mạng cũng phải học". Lâu nay trong đội ngũ cán bộ Đoàn - Đội, nhiều đồng chí chưa ý thức đầy đủ trách nhiệm này nên sao nhãng việc học, nhất là tự học. Người dạy: "Cách mạng tiến lên mãi nên người cách mạng cũng phải tiến lên mãi. Phong trào cách mạng lôi cuốn hàng ức, hàng triệu người. Công việc cách mạng là nghìn điều, muôn loại phức tạp, khó khăn. Để cân nhắc mọi hoàn cảnh phức tạp, nhìn rõ các mâu thuẫn; để giải quyết đúng các vấn đề thì chúng ta phải cố gắng học tập". Đối với đội ngũ cán bộ làm công tác thanh thiếu nhi không chỉ học kỹ năng vận động đối tượng là đủ mà còn phải học tập nâng cao trình độ một cách toàn diện. Bác căn dặn: "Cần phải học văn hóa, chính trị, kỹ thuật; cần phải học lý luận Mác - Lê nin kết hợp với đấu tranh và tác hàng ngày". Người khuyên cán bộ chú trọng học tập quần chúng, học trong thực tiễn hoạt động chứ không phải chỉ cốt thuộc sách. Ngay như việc học tập lý luận Mác - Lê nin, Bác chỉ rõ: "Học tập chủ nghĩa Mác - Lê nin là học tập cái tinh thần xử trí mọi việc đối với mọi người và đối với bản thân". Bác phê phán những đồng chí chỉ biết "Học sách vở Mác - Lê nin nhưng không học tinh thần Mác - Lê nin, học để trang sức chứ không phải học để vận dụng vào công việc cách mạng". Đối với đội ngũ làm công tác thanh thiếu nhi, Bác nhắc nhở nhiều đến việc học tập kinh nghiệm của quần chúng đã đúc kết được, học tập theo nhiều hình thức chứ không chỉ học trong trường lớp. Thanh thiếu nhi là lớp người có nhiều đặc điểm tâm lý, xã hội; họ đang trong quá trình hoàn thiện về nhân cách nhưng họ rất thiếu từng trải, thiếu kinh nghiệm trong cuộc sống, vì vậy đi đôi với việc nâng cao trình độ, năng lực hoạt động thực tiễn, cán bộ làm công tác thanh thiếu nhi phải gương mẫu về mọi mặt. Yêu cầu về sự gương mẫu của cán bộ được Bác luôn đặt lên hàng đầu.

Như vậy, đảm bảo mối liên hệ chặt chẽ, mật thiết giữa tổ chức Đoàn với đông đảo thanh niên, bồi dưỡng, đào tạo nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ và chất lượng đoàn viên theo phương châm "trọng chất hơn lượng" là luận điểm hết sức quan trọng trong tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về xây dựng, củng cố tổ chức Đoàn, quyết định sự tồn tại và phát triển của Đoàn trong mọi hoàn cảnh, điều kiện. Luận điểm này phản ánh tư tưởng chiến lược của Người, coi cách mạng là sự nghiệp của quần chúng được tổ chức, hướng dẫn và lãnh đạo.